

Samelandspartiet
Sámiid Riikkabello dat

Hållbara Sápmi
Bistevaš Sápmi
Nanos Sápmi
Nännoes Sápmie

Valprogram 2009

Sametingsvalet 2009

Vi är ett folk och vi hör ihop – så enkelt är det.

Ett hållbart Sápmi för hela det samiska folket är vårt tydliga budskap till våra väljare vid Sametingsvalet 2009. Att bygga ett Sápmi som är hållbart för ett helt folk är en utmaning – den utmaningen är Samelandspartiet beredd att ta...

Vår politik

Samelandspartiets politik bygger på en gemensam samisk värdegrund och ett ökat samiskt självbestämmande. Demokrati och delaktighet för alla samer är en självklarhet för att vi ska kunna skapa ett livskraftigt och hållbart samiskt samhälle. Vårt hållbara Sápmi vilar på en helhetssyn som innebär att vi värnar om hela det samiska folket, dess behov och gemensamma framtid.

För oss i Samelandspartiet är politik att visa handlingskraft och förmåga att forma morgondagens hållbara samiska samhälle utifrån gemensamma visioner och idéer. Politik är också att vara trovärdig och få respekt för det vi vill både bland samer och i vår omvärld.

Samelandspartiet är beredd att ta ansvar och leda det politiska arbetet i Sametinget även under den kommande mandatperioden. Vårt samepolitiska ansvar vill vi förverkliga i samverkan med partier som delar vår syn om det samiska folkets framtid och om demokrati och delaktighet.

Läs mer om Samelandspartiets kandidater på: www.samelandspartiet.se

Samidikki válggat 2009

Mii leat okta álbmot ja gullat oktii-nu álki lea dat.

Sámedikki 2009 válggáin min čielga diehtu válljejjedjiide lea bistevas Sápmi, mii gokčá olles Sámi álbmoga. Dát lea stuorra hástalus. Ja dan Sámiid riikkabellodat lea gearggus váldit....

Min politihka

Sámiid riikkabellodaga politihka vuolgá oktasaš sámi vuoddoárvvuin ja lasihuvvon iešmearrideamis. Demokratiija ja visot sápmelaččaid oasálastin lea eaktun dasa, ahte máhttit ráhkadit virkkos ja bistevas sámi servodaga. Min bistevas Sámi vuodđun lea ollislaš oaidnu, mii sistisdoallá suoji olles sámi álbmogii ja dan dárbbuid ja oktasaš boahhteáiggi.

Sámi riikkabellodaga politihkka lea vuosehit, ahte leat doaimmalaččat ja ahte mis leat návccat hábmiet ihttá beaivvi sámi servodaga min oktasaš oainnáhusain ja jurdagiid vuodul. Politihkka lea maid dat, ahte leat jáhkehahhti ja ánsásáit gutni min rahčamušain sihke sámiid gaskas ja olggobeal máilmmis.

Sámiid riikkabellodat lea gearggus váldit ovddasvástádusa ja jođihit politihkalaš doaimmaid boahhte mandáhtaáigodagas. Mii háliidit duohtandahkat min politihkalaš ovddasvástádusa ovttasráđiid dakkár bellodagain, geain lea seamma oaidnu go mis mii guoská sámi álbmoga boahhteáigái, demokratiijas ja oasálastimis.

Loga eanet Sámiid riikkabellodaga evttohasaid birra: www.samelandspartiet.se

Hållbara Sápmi - vår politiska vision

I Samelandspartiets hållbara Sápmi får alla samer plats - såväl barn, unga, kvinnor och män. I vårt Sápmi är rennäringen en stark och livskraftig näring. Den bygger på våra traditionella kunskaper som tillsammans med andra samiska näringar utgör basen för vårt samhällsbygge. Genom att stärka alla samers hemortsrätt ska fler samer bli delaktiga i det gemensamma byggandet av vårt framtida Sápmi. Den nya samebyn är grunden i detta arbete.

Samiska språket är en naturlig del mellan oss samer. Att språket hålls levande är en förutsättning för att vi ska kunna bevara och utveckla vår kultur, vår historia och stärka vår identitet. En trygg social miljö med trygga uppväxtvillkor för våra barn och ungdomar ska vara en självklarhet. Rätten att vara same får aldrig ifrågasättas.

I hållbara Sápmi kan våra barn och ungdomar välja samiska utbildningsvägar med hög kvalitet. Unga samers inflytande och delaktighet i vårt samhälle ska stärkas och utvecklas. Våra äldre ska känna trygghet på ålderdomen och få god vård och omsorg utifrån samiska värderingar.

Samer är ett urfolk och i vårt hållbara Sápmi har Sverige som stat erkänt våra rättigheter. Självbestämmande över land och vatten är en självklar och viktig del i vår rätt.

För Samelandspartiet är det folkvalda Sametinget en naturlig del av det demokratiska styrelseskicket i Sverige.

Våra politiska mål

Ekonomiskt hållbara Sápmi

Ett utvecklat näringsliv är en av grunderna i alla samhällen, så också i vårt Sápmi. Framtiden i vårt hållbara Sápmi kräver starka traditionella näringar och nya samiska näringar. Ett starkt samiskt näringsliv är motorn för en växande och hållbar samisk ekonomi och för våra möjligheter att kunna arbeta, försörja oss och bilda familj.

Utveckling av samiska näringarna kräver att det samiska samhället förvaltar land-, natur- och vattenresurser. Dessa rättigheter vill vi stärka.

För att uppnå stark ekonomisk tillväxt och utveckling inom Sápmi vill vi göra det möjligt för fler samiska företag att starta, utvecklas och bli lönsamma både inom nuvarande och nya branscher. Vi vill att samiska företagare ska få samma ekonomiska förutsättningar att starta, växa och utveckla företag som företagare i det omgivande samhället.

Samelandspartiet kommer att arbeta för att samiska institutioner och organisationer får resurser att utvecklas och att skapa fler arbetstillfällen och därmed stärka sin ställning i det omgivande samhället.

Vi vill att fler samiska kvinnor ska starta företag. Kvinnors ekonomiska möjligheter att starta och utveckla företag ska därför stimuleras.

För Samelandspartiet är det viktigt att unga samers företagande tas till vara och att deras ekonomiska förutsättningar att starta och utveckla företag inom traditionella och nya branscher stärks.

Traditionell och tyst kunskap bär redan idag upp stora delar av det samiska näringslivet. Denna speciella kunskap vill Samelandspartiet synliggöra i både utbildning och forskning som en viktig del för tillväxt och utveckling av vårt näringsliv och för vår ekonomi.

Socialt och kulturellt hållbara Sápmi

Vår kultur är unik. En levande kultur berikar alla samers liv och gemenskap samtidigt som den är en del av vår historia, vår nutid och vår framtid. Samelandspartiet vill att vi själva förvaltar vårt kulturarv.

I vårt socialt och kulturellt hållbara Sápmi vill vi skapa en gemenskap i vilken alla samer är delaktiga, hörda och bekräftade. Vi vill att alla samer ska känna sig hemmahörande i Sápmi var man än bor i Sverige. Vi vill skapa en trygg social miljö för alla samer. Trygghet skapar livskvalitet och stärker oss att möta förändringar.

Alla samer har rätt till sitt språk. I förverkligandet av ett hållbart Sápmi vill vi slå vakt om de samiska språken och våra traditionella kunskaper. Språket stärker vår identitet och skapar trygghet mellan människor. Samelandspartiet ska arbeta för att vårt språk utvecklas och hålls levande. Det beslutet tar vi för att skapa ett socialt hållbart Sápmi.

Med de traditionella samiska kunskaper som grund vill vi öppna upp för utveckling av nya uttryckssätt i den samiska kulturen, språket och näringarna.

Att värna om goda uppväxtvillkor och valmöjligheter för barn och ungdomar är en av de viktigaste frågorna för Samelandspartiet.

Vi kommer att arbeta för ett samhälle där våra unga får ökade möjligheter att vara delaktiga och må bra. Alla samiska barn har rätt till utbildning i samiska språket och samiska kärnämnen. Samelandspartiet kommer att arbeta för ökad kvalitet i sameskolorna och i den integrerade undervisningen och att modersmålsundervisningen i samiska ska fungera i hela landet.

Samisk idrott ökar sammanhållningen mellan oss samer och stärker gemenskapen med andra urfolk. Idrott är också viktig för folkhälsan - därför vill vi prioritera samisk idrott för barn och ungdomar och att idrotten ges möjlighet att utvecklas inom Sápmi.

Det är hög tid att vi tar vård och hälsofrågorna på allvar. Yrkesskador och psykisk ohälsa ökar. Samelandspartiet kommer att arbeta för ökade insatser för att motverka ohälsan. Vi ska också kunna förvänta oss professionellt stöd och hjälp utifrån samiska värderingar vid svåra livssituationer.

Samelandspartiet kommer att arbeta för att mer resurser skapas för att tillgodose en bra vård, omsorg och service för våra äldre samer.

Ekologiskt hållbara Sápmi

Vi samer är ett urfolk som under lång tid levt i harmoni med naturen och landskapet och de spår vi har lämnat har varit svåra att upptäcka för ett ovanligt öga. Vi har förvaltat naturen med stor försiktighet och vi har lärt oss bedriva våra verksamheter utifrån naturens egna villkor.

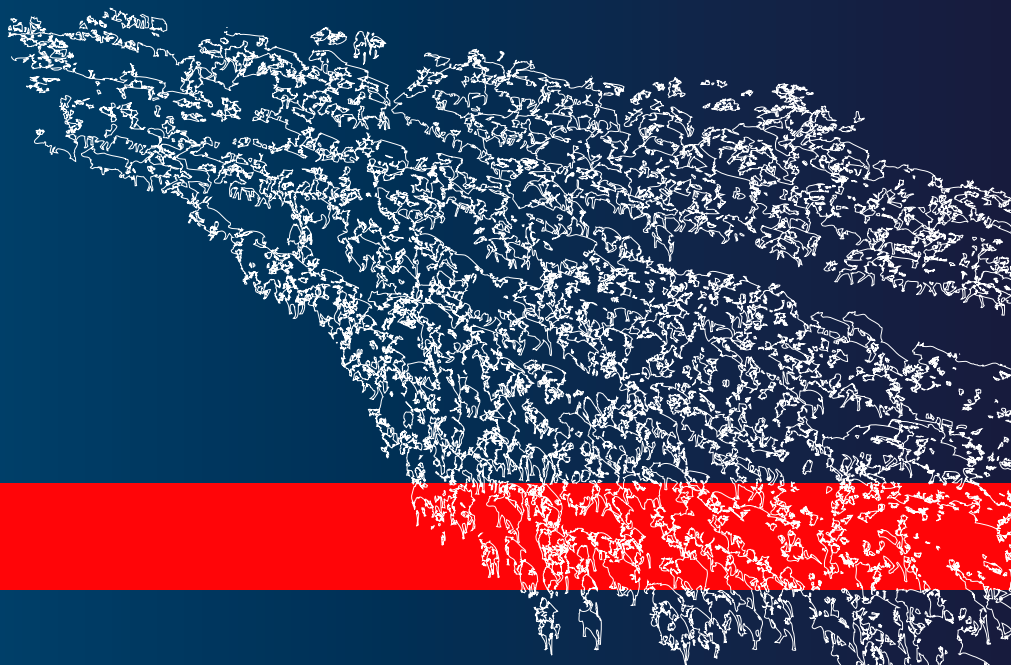
För att bevara och skydda våra naturresurser är det viktigt att all exploatering sker utifrån kommande generationers möjligheter att leva och bedriva näringar inom Sápmi.

Näringar inom Sápmi ska ha ekonomiska möjligheter att använda sig av miljövänliga alternativa lösningar för att minska de samiska näringarnas egen miljöpåverkan och att öka våra möjligheter att bevara och skydda våra naturresurser.

En hållbar rennäring bygger på produktion och förädling av renkött som livsmedel. Vi accepterar inte den rovdjurspolitik som Sverige bedriver idag. Samelandspartiet ska arbeta för att radikalt minska rovdjurstrycket till en nivå som gör det möjligt att bedriva en ekonomiskt lönsam renskötsel med en hållbar psykisk arbetsmiljö. Samelandspartiet kräver att toleransnivåer upprättas för varje sameby.

Under lång tid har vårt levnadssätt och vår livsform visat hur vi samer, naturen, djur och landskapet naturligt fungerat ihop. Med den samiska livsformen som grund vill vi trygga tillgången till naturresurser för framtiden och stärka klimatet och miljön.

Dagens skogsbruk tar inte hänsyn till rennäringens möjligheter att bedriva en hållbar rennäring. Samelandspartiet ska arbeta för att rennäringens behov av betesmarker säkras.

Som väljare kan Du låta din röst avgöra om vårt hållbara Sápmi ska bli verklighet...

... ett hållbart Sápmi där

- * alla samer får plats och är delaktiga i vårt samhällsbyggande
- * rennäringen är lönsam och är tillsammans med övrigt näringsliv motorn för en stabil ekonomi i det samiska samhället
- * vi har samiskt självbestämmande
- * vi har en rovdjursförvaltning med toleransnivåer i varje sameby
- * rennäringens behov av betesmarker är säkrad
- * vi har samisk förvaltning av land- och vatten
- * vi förvaltar vårt kulturarv själva
- * vi har fler samiska arbetsplatser
- * fler samiska kvinnor och män startar företag
- * samiska språket är levande och utvecklas
- * våra barn och unga har en god social miljö och trygga uppväxtvillkor
- * sameskolorna och den integrerade undervisningen är av god kvalitet och omfattar fler barn och unga
- * det finns en fungerande modersmålsundervisning i samiska i hela landet
- * våra äldre får vård och omsorg utifrån samiska värderingar
- * den samiska livsformen skyddar naturresurserna, miljön och klimatet
- * samiska institutioner och organisationer utvecklas och skapar fler arbetstillfällen och fått en starkare ställning i det omgivande samhället

För dig som vill vara med och forma det hållbara Sápmi din röst räknas!

Välkommen att rösta på Samelandspartiet